

DOI: 10.33310/2518-7813-2019-67-4-41-46

УДК 372.8:811.111

Наталія БУЛГАРУ

старший викладач кафедри загальної підготовки
Одеської державної академії технічного регулювання та якості,
м. Одеса, Україна
e-mail:bulgarunat@gmail.com

ТЕХНОЛОГІЯ ВИКЛАДАННЯ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ ВИКОРИСТАННЯ РІЗНИХ МОДЕЛЕЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

У статті розкрито питання викладання німецької мови в умовах використання різних моделей дистанційного навчання. З'ясовано, що кажучи про моделі дистанційного навчання, автори вибирають різні підстави для їх класифікації. У статті розглянуто кілька різних підходів до виділення моделей дистанційного навчання. Докладно розглянуто і проаналізовано різні класифікації і типи моделей дистанційного навчання (інтеграція очної і дистанційної форм навчання, мережеве навчання: автономний курс дистанційного навчання; інформаційно-освітнє середовище (віртуальна кафедра, університет), кейс-технології, відео конференції, інтерактивне телебачення). Проаналізовано можливості використання інноваційних технологій різних моделей дистанційного навчання при викладанні німецької мови. Розглянуто також види взаємодії між студентом, викладачем і навчальними матеріалами. Популяризація дистанційного навчання сприяє проведенню занять у режимі відео конференцій і трансляції, які можливі ще поки що тільки в локальних мережах навчальних закладів. Для організації і впровадження деяких видів моделей дистанційного навчання при викладанні німецької мови можна використовувати наявне в Інтернеті програмне забезпечення, до якого є вільний доступ. Основними перевагами проведення аудіо- і відео конференцій та трансляцій є економія коштів на поїздки, організацію конференцій, семінарів. З'ясовано, що дистанційне навчання не тільки знижує витрати на навчання, так як студенту не потрібно бути присутнім на заняттях, але і підвищує якість навчання за рахунок використання новітніх технологій та електронних бібліотек. Але треба відмітити ряд недоліків – висока вартість обладнання, потреба у висококваліфікованому персоналі, лінія зв'язку з великою пропускнуною спроможністю. Найбільш важливим з недоліків є форма контролю набутих знань, тому що його результати не можуть бути стовідсотково вірними завдяки відсутності безпосереднього візуального контакту. Між тим, ми зазначаємо, що дистанційна форма навчання є непоганою альтернативою за відсутністю інших варіантів.

Ключові слова: дистанційне навчання, викладання німецької мови, моделі дистанційного навчання, інноваційні технології, інформаційні технології, мультимедійні лекції, тренінг-лекції, інтерактивні дискусії.

Постановка проблеми. Розвиток дистанційної форми навчання здатний послужити рушійною силою реформи вищої освіти в цілому. Підготовка майбутніх фахівців до професійно-педагогічної діяльності має бути, передусім, спрямована на розвиток умінь проектувати навчально-виховний процес у загалі індивідуальний освітній маршрут для кожного з метою їх особистого розвитку в ході освітньої-виховної діяльності. Сучасні соціальні та економічні умови демонструють неспроможність принципу отримання освіти на все життя і диктують необхідність реалізації концепції «освіта через усе життя». Кращим рішенням задачі задоволення постійно змінюючихся освітніх потреб є організація дистанційного навчання. Такий підхід дозволяє різним представникам суспільства незалежно від їх соціального стану та місця проживання отримувати якісну освіту в кращих навчальних закладах. При цьому реалізується можливість обліку індивідуальних особливостей і потреб студентів, адаптації процесу навчання до часового графіку людей, які суміщають навчання з роботою.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проаналізував літературу з проблеми дистанційного навчання ми можемо відмітити, що, кажучи про моделі дистанційного навчання, автори вибирають різні підстави для їх класифікації. Існує кілька різних підходів до виділення моделей дистанційного навчання. Особлива увага у системі вищої освіти приділяється такій інноваційній технології (заснованій на широкому застосуванні засобів мультимедіа), як дистанційне навчання, що детально розглянуто в дослідженнях науковців: Г. Весна, М. Гаврилов, О. Федорович, Д. Чернілевський, О. Шабанов [1; 3; 7]. Теоретичні основи використання віртуального навчального середовища опрацьовують: Г. Атанов, А. Бойченко, М. Вайндорф-Сисоєва, А. Гагарін, А. Гайдученко, П. Зарічний, Д. Калмиков, А. Луценко, І. Пустиннікова, Д. Репкін, С. Титенко [5; 6; 7].

Проблемою використання новітніх інформаційних технологій займалися такі науковці, як Дж. Андервуд, О. Андреев, Є. Белова, А. Бернадський, В. Беспалько, В. Вороніна, П. Майер, В. Тихомиров. Використання можливостей інтернету –

І. Захарова, Є. Полат, В. Попов; особливості спілкування «педагог – студент» дистанційного навчання розглядали В. Баженова, П. Марков, С. Зінов'єв, А. Іванников, А. Мелюхін [2; 4; 10; 11].

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми.

Сучасні тренди у вищому світі, тобто тенденції в їх зміні, вказує на визнання дистанційного або віддаленого навчання одним з пріоритетних напрямків. Цей високотехнологічний метод навчання, зокрема німецькій мові, в умовах надлишку інформації і брак часу при постійно зростаючих вимогах до якості засвоєння матеріалу заслуговує, на наш погляд, пильної уваги. Дистанційне навчання – це, по суті, широка категорія методів навчання, яка пропонує комбінацію різноманітних комунікаційних технологій, методик і коштів, що дозволяють викладачам і студентам спілкуватися один з одним для передачі і отримання знань, не зв'язуючи їх в часі і просторі [1, 456]. Саме тому, що у вищих навчальних закладах скорочується кількість аудиторних годин, а кількість годин самостійної роботи збільшується, функція викладача як основного джерела інформації, втрачає свою актуальність. Викладач стає організатором, керівником та експертом самостійної роботи студента. Усе це потребує пошуку більш ефективних засобів навчання при викладанні німецької мови.

Мета дослідження – розглянути можливості використання інноваційних технологій різних моделей дистанційного навчання при викладанні німецької мови.

Виклад основного матеріалу. Колектив авторів, під керівництвом Кулика виділяє наступні основні дві групи: безконтактні моделі (виключають очне спілкування викладача і студентів) і контактні моделі (при періодичних особистих зустрічах викладача і студентів) [8, 262].

До безконтактних моделей відноситься модель видаленого класу, що припускає роботу викладача з групою географічно розкиданих по всьому світу студентів тільки через Інтернет, і модель самонавчання, що направляється, коли викладач виступає в ролі наставника декількох студентів, що навчаються самостійно, але: періодичні консультації за допомогою інтернет-комунікацій. До контактних моделей належить модель певного навчання, що поєднує традиційні форми спілкування викладача і студентів в аудиторії з синхронними (у режимі реального часу) і асинхронними (із затримкою часу) контактами через глобальну комп'ютерну мережу.

Проте перераховані моделі об'єднує повне або часткове проведення занять в так званому віртуальному повчальному середовищі, що вклю-

чає електронні учбові матеріали, а так само набір інструментів (в першу чергу (засобів спілкування), що дозволяють ефективно здійснювати віртуальне спілкування викладача і студентів. Викладання через Інтернет вимагає освоєння нових методичних принципів, що відрізняють дистанційні курси від традиційних. Узагальнимо найбільш важливі методичні принципи.

У центрі освітнього процесу у віртуальному навчальному середовищі стоїть студент, це забезпечує найкраще формування різних компетенцій у студентів ВНЗ. Цей принцип подвійний. Для студента він здійснюється таким чином: студент безпосередньо отримує інформацію і працює з нею, спілкується з колегами, викладачами, відчуваючи себе активним учасником подій у віртуальному середовищі. Для інструктора дистанційного курсу викладання супроводжується категоричною вимогою (розгляд в якості центральної ланки навчального середовища студента (а не себе!). Ключовий для викладача в дистанційній освіті являється зміна ролі "мудреця на трибуні" на роль "провідника на узбіччі дороги". Тільки викладач робить навчання можливим: забезпечує джерелами інформації, спрямовує освітній процес, стимулює дискусії, задає параметри очікуваних результатів. Він постійно "поруч" щодня відповідаючи на прислані по електронній пошті питання студентів, репліки учасників електронних конференцій і тому подібне [6, 263].

Є. Полат виділяла шість моделей, що використовують різні традиційні засоби і засоби нових інформаційних технологій, : Інтернет, телебачення, відеозаписи, друкарські посібники і інше [6, 80–82].

Модель 1. Навчання за типом екстернату. Навчання, орієнтоване на ВНЗ (екзаменаційні) вимоги, призначається для студентів, які з якихось причин не можуть відвідувати очні учбові заклади. Модель передбачає можливість консультацій фахівців, тестування. Прообразом такої моделі можна вважати організований в 1836 р. Лондонський університет, основним завданням якого в ті роки була допомога і проведення іспитів на отримання тих або інших атестатів, дипломів та ін. для учнів, студентів, що не відвідували звичайні учбові заклади. Це завдання збереглося і понині. Нині для організації консультаційної допомоги використовуються засоби телекомунікацій, в першу чергу електронна пошта.

Модель 2. Університетське навчання (на базі одного університету). Це вже ціла система навчання для студентів, які навчаються не очний (on-campus), а на відстані, дистанційно. Навчання проводиться з широким використанням нових інформаційних технологій, включаючи комп'ютерні

телекомунікації (off-campus), аудіо- і відеоносії. Створюються інформаційно-освітні середовища окремих університетів, де студенти можуть отримувати величезний масив додаткової інформації до свого курсу. Такі програми для отримання різноманітних атестатів освіти розроблені в багатьох провідних університетах світу. Так, університет Нового Південного Уельсу в Австралії проводить заочне і дистанційне навчання для 5000 студентів, тоді як очний в нім навчаються 3000 студентів.

Модель 3. Навчання, засноване на співпраці декількох навчальних закладів. Співпраця декількох освітніх організацій в підготовці програм дистанційного навчання дозволяє зробити їх більш професіональними і менш дорогими. Подібна практика реалізована, наприклад, в міжуніверситетській телеосвітній програмі Кеприкон (Capricorn Interuniversity TV Education Program, 1990), в розробці якої взяли участь університети Аргентини, Болівії, Бразилії, Чилі і Парагвая. Перспективна мета подібних програм (дати можливість будь-якому громадянину країн співдружності здобути будь-яку освіту на базі коледжів, що функціонують в країнах співдружності, і університетів, не покидаючи своєї країни, свого будинку).

Модель 4. Навчання в спеціалізованих освітніх установах. Спеціально створені для цілей дистанційного навчання освітні установи орієнтовані на розробку мультимедійних курсів. У їх компетенцію входять також оцінка знань і атестація студентів. Найбільшою подібною установою є Відкритий університет в Лондоні (Великобританія), на базі якого останніми роками дистанційно проходять навчання велике число студентів не лише з Великобританії, але і з багатьох країн співдружності. У США прикладом такого університету може служити Національний технологічний університет (штат Колорадо), який готує студентів по різних інженерних спеціальностях спільно з 40 інженерними коледжами. У 1991 р. університет об'єднав ці 40 коледжів телекомунікаційною мережею дистанційного навчання при щонайтіснішій співпраці з урядом штату, сферою бізнесу. Плата за навчання здійснюється цілком тими організаціями, фірмами, де працюють їх студенти.

Модель 5. Автономні навчальні системи. Навчання у рамках подібних систем ведеться цілком за допомогою Інтернету, ТБ або радіопрограм, а також додаткових посібників. Подібна модель дистанційного навчання широко поширена в університетах США. Проте сюди ж часто підключають і програми самоосвіти.

Модель 6. Неформальне, інтегроване дистанційне навчання на основі мультимедійних програм. Це також програми самоосвіти при нагоді консу-

льтацій. Вони орієнтовані на навчання дорослої аудиторії, тих людей, які з якихось причин не змогли закінчити шкільну освіту. Подібні проекти можуть як частина офіційної освітньої програми бути інтегрованими в цю програму (приклади таких програм існують в Колумбії), або спеціально орієнтованими на певну освітню мету (наприклад, Британська програма письменності), або спеціально націленими на профілактичні програми здоров'я, як, наприклад, програми для країн, що розвиваються. Останніми роками там, де є можливість, у рамках подібних моделей все ширше використовуються інформаційно-освітні середовища, як регіональні, так і міжнародні.

Судячи по описаних вище моделях, які функціонують останніми роками, основні цілі усіх моделей освіти на відстані можна звести до наступних:

- Дати можливість студентам удосконалювати, поповнювати свої знання в різних областях у рамках діючих освітніх програм.
- Дати кваліфікаційний документ на основі результатів відповідних іспитів екстернат).
- Дати якісну освіту по різних напрямках ВНЗ програм.

При цьому використовуються як програми окремих ВНЗ, де практикуються очні, заочні і дистанційні форми навчання, програми між університетські, розроблені і використовувані спільно декількома освітніми установами, підтримувані урядовими і діловими кругами, так і автономні програми, що розробляються для самостійного використання студентами з певних напрямів. Проте, про дистанційну форму навчання можна говорити тільки в тих випадках, коли передбачається можливість інтерактивності на основі не лише відповідних засобів навчання, але і контактів з викладачами, іншими студентами [4].

Існують також інші моделі організації навчального процесу, що дозволяють більш повно, реалізувати можливості Інтернет-технологій [7, 25–33]:

1. Інтеграція очної і дистанційної форм навчання, дуже перспективна щодо ширшого використання студентського компонента, навчання по індивідуальних програмах, яке останнім часом усе більш широко поширюється у ВНЗ. Таким чином, можливості інтеграції очної і дистанційної форм навчання досить перспективні, хоча і вимагають певних організаційних і адміністративних рішень.
2. Мережеве навчання: а) автономний курс дистанційного навчання; б) інформаційно-освітнє середовище (віртуальна кафедра, університет). Мережеве навчання потрібне для тих випадків, коли виникають складнощі з якісним забезпеченням студентів очними формами навчання (для дітей-інвалідів, для дітей

Крайньої Півночі і сільської місцевості, а також для студентів і дорослого населення, бажаючих підвищити свій професійний рівень, змінити професію і так далі). В цьому випадку створюються спеціальні, автономні курси дистанційного навчання, т. е. по окремих учбових предметах, розділах або темах програми, або цілі віртуальні кафедри, університети. Автономні курси більше призначені для оволодіння окремим учбовим предметом, поглиблення знань по цьому предмету або ліквідації пропусків в знаннях.

3. Кейс-технології. Кейс-технологія (від англ. case), полягає в наданні такими, що навчаються інформаційних освітніх ресурсів і ввиді набору спеціалізованих навчально-методичних комплексів, призначених для самостійного вивчення і використання в них різних носіїв інформації.
4. Відеоконференції, інтерактивне телебачення (Two-way TV). Модель, при якій основою дистанційного навчання є відеоконференція або інтерактивне телебачення:
  - 1) класична модель навчання – робота студентів з одним Інтернет-пакетом здійснюється в ході одного сеансу навчання;
  - 2) модель проектного навчання, студенти виконують один або декілька проектів;
  - 3) модель диференційованого навчання, індивідуальний режим роботи, використовуючи для кожного зі студентів різні методи, матеріал і засоби залежно від процесу і результату виконання студентом завдань і результатів особистої взаємодії за допомогою Інтернет;
  - 4) модель навчання в режимі "лекція-семинар";
  - 5) екстернат, він припускає, що студент вивчає зміст профільного курсу самостійно, без спілкування з мережевим викладачем і педагогом-куратором. У рамках цієї моделі проводиться тільки підсумковий контроль знань студентів;
  - 6) змішана модель навчання.

У усіх розглянутих моделях можлива індивідуальна або колективна взаємодія студентів один з одним, з мережевим викладачем і педагогом-куратором (під час проведення заняття, виконання проекту, в процесі самостійної роботи з учбовим змістом).

Висновки і пропозиції. У результаті аналізу науково-педагогічної літератури, на основі власного практичного досвіду виявлено, що питанням підготовки студентів до діяльності щодо створення системи дистанційної освіти (СДО) сьогодні тільки починають приділяти увагу. Система навчання студентів за створеною СДО науково не обґрунтована і, отже, остаточно не сформована. Перспективи втілення дистанційних технологій у систему вищої освіти такі: створити потенціал у галузі обміну навчальною і науковою інформацією;

розширити можливості навчання педагогів за допомогою надання доступу до матеріалів і навчальних систем найрізноманітнішого змісту на основі інформаційних, комп'ютерних, віртуальних технологій, а також створювати і застосовувати накопичення, зберігання і передачі інформації.

Підсумовуючи різні підходи до розуміння дистанційного навчання, можна виділити загальні риси, характерні для даного явища. Це сукупність інформаційних та комунікаційних технологій (ІКТ) забезпечують доставку студентам основного обсягу досліджуваного матеріалу; інтерактивне взаємодія студентів і викладачів на всіх етапах навчання; надання студентам можливості, як самостійної роботи, так і роботи під керівництвом викладача по освоєнню матеріалу в процесі навчання.

Підсумовуючи все вище сказане, можна додати, що до очевидних плюсів дистанційного навчання при викладанні німецької мови можна віднести: створення єдиного освітнього середовища; реалізацію концепції особистісно-орієнтованої моделі навчання через індивідуальні та персоналізовані траєкторії навчання студентів; реалізацію зворотного зв'язку між викладачем і студентом; доступність; мобільність; технологічність; соціальну рівність, партнерство і ін. [1]. Мінуси такі: по-перше, це чисто технічні питання, пов'язані зі слабкою технічною оснащеністю і обмеженістю доступу до мережі Інтернет. Низький рівень комп'ютерних знань студентів і викладачів, які звикли використовувати мережу Інтернет тільки для спілкування в соціальних мережах, може стати ще однією перешкодою для ефективного навчання он-лайн. Відсутність мотивації і психологічної готовності деяких студентів до самостійного навчання без прямого контролю з боку викладачів робить практично неможливою індивідуальну роботу з пропонованими мережевими ресурсами і завданнями. Сюди ж можна віднести проблему самоорганізації і тайм-менеджменту в відсутність очного спілкування між суб'єктами навчального процесу. Для багатьох студентів в таких умовах втрачається дух суперництва, втрачається можливість обміну досвідом і знаннями. Є також протиріччя між потребою в прискореному розвитку системи дистанційного навчання і відсутністю фахівців, які, власне, і покликані розвивати цю систему. До теперішнього часу гостро стоїть питання комплексної підготовки координаторів для цілей дистанційного навчання. Відчутні прогалини і в роботі служб адміністрування, планування моніторингу курсів дистанційного навчання та ін. Зауважимо, що при всіх плюсах і мінусах дистанційне навчання є методом досить гнучким і легко реалізується навіть в рамках освітніх установ.

Список використаних джерел

1. Айнутдинова И.Н. Инновационные технологии в обучении иностранным языкам в вузе: интеграция профессиональной и иноязычной подготовки конкурентоспособного специалиста: (зарубежный и российский опыт) / Настольная книга педагога – новатора / И.Н. Айнутдинова. – 2-изд., испр. и доп. – Казань, Издательство Казанского ун-та, 2017. – 456 с.
2. Бородачев С. А. Розробка дистанційного навчально-методичного курсу в електронному освітньому просторі педвузу / Бородачев С. А. // Інформатика і освіта – 2008. – №9 – С. 117-119.
3. Гаврилова Л. А. Дистанційна освіта. Електронні курси: [навчально-методичний посібник для викладачів] / Л.А. Гаврилова.–К.: Освіта, 2006. – 74с.
4. Канаев В. І. Дистанційне навчання: технологічні аспекти/ В. І. Канаев. –К.: Сучасний гуманітарний університет, 2008. – 192 с.
5. Кудрявцева Е.И. Современные подходы к проблеме формирования и использования моделей компетенций / Е. Кудрявцева // Управленческое консультирование. Актуальные проблемы государственного и муниципального управления. – 2012. – №1. – С. 166-177.
6. Полат Е. С. Теорія і практика дистанційного навчання : [навчальний посібник для студ. вищ. пед. навчальн. закладів] / Е.С. Полат, М. Ю. Бухаркина, М. В. Мойсеева. –К.: "Академія", 2004. – 416 с.
7. Романов Р. Огляд Web 2.0 технологій для навчання / Романов Р. // e – Learning PRO – 2009. – № 10 – С. 2.
8. Тевелева С. В. Електронний підручник як засіб дистанційного навчання : Метод, рекомендації /Тевелева С. В. // Інформатика і освіта.– 2000. – № 8 – С. 48-50.
9. Akkoyunlu, B. & Soylu, M.Y. A Study on Students' Views About Blended Learning Environment. Hacettepe University, Faculty of Education, Department of Computer Education and Instructional Technology, Ankara, Turkey. – 2006. – 221 p.

References

1. Aynutdinova I.N. (2017) Innovatsionnyye tekhnologii v obuchenii inostrannym yazykam v vuze: integratsiya professionalnoy i inoyazychnoy podgotovki konkurentosposobnogo spetsialista: [Innovative technologies in teaching foreign languages at a university: integration of professional and foreign language training of a competitive specialist:] (zarubezhnyy i rossiyskiy opyt) / Nastolnaya kniga pedagoga – novatora / I.N. Aynutdinova. – 2-eizd.. ispr. i dop. – Kazan. Izdatelstvo Kazanskogo un-ta. 456 s. [in Russian]
2. Borodachev S. A. (2008) Rozrobka distancijnogo navchalno-metodichnogo kursu v elektronnomu osvitnomu prostori pedvuzu [Development of a distance educational course in the electronic educational space of a pedagogical university] / Borodachev S. A. // Informatika i osvita. №9 – S. 117-119. [in Ukrainian]
3. Gavrilova L.A. (2006) Distancijna osvita. Elektronni kursi [Distance education. Online Courses]: [navchalno-metodichnij posibnik dlya vikladachiv] / L.A. Gavrilova.–K.: Osvita. 74s. [in Ukrainian]
4. Kanaev V. I. (2008) Distancijne navchannya: tehnologichni aspekti [Distancelearning: technological aspects] / V. I. Kanaev. – K.: Suchasnij humanitarnij universitet. 192 s. [in Ukrainian]
5. Kudryavtseva E.I. (2012) Modern approaches to the formation problem and use of competency models [Modern approaches to the formation problem and use of competency models] / E. Kudryavtseva // Management Consulting. Actual problems of state and municipal government. No. 1. – S. 166-177.[in Russian]
6. Polat E.S. (2004) Teoriya i praktika distancijnogo navchannya [Theory and practice of distance learning] : [navchalnij posibnik dlya stud. vish. ped. navchaln. zakladiv] / Polat E.S., M. Yu. Buharkina, M. V. Mojseyeva. – K.: "Akademiya". 416 s. [in Ukrainian]
7. Romanov R. (2009) Oglyad Web 2.0 tehnologij dlya navchannya [Web 2.0 Overview of Learning Technologies] / Romanov R. // e – Learning PRO . – № 10 . S. 2 [in Ukrainian]
8. Teveleva S. V. (2000) Elektronnij pidruchnik yak zasib distancijnogo navchannya : Metod, rekomendaciyi [An online textbook as a distance learning tool: Method, recommendations] /Teveleva S. V. // Informatika i osvita. – № 8 – S. 48-50.[in Ukrainian]
9. Akkoyunlu, B. & Soylu, M.Y. (2006) A Study on Students' Views About Blended Learning Environment. Hacettepe University, Faculty of Education, Department of Computer Education and Instructional Technology, Ankara, Turkey. 221 p. [in English]

Наталія Булгару. Технологія преподавания немецкого языка в условиях использования различных моделей дистанционного обучения

В статье раскрыты вопросы преподавания немецкого языка в условиях использования различных моделей дистанционного обучения. Выяснено, что говоря о модели дистанционного обучения, авторы выбирают различные основания для их классификации. В статье рассмотрено несколько различных подходов к выделению моделей дистанционного обучения. Подробно рассмотрены и проанализированы различные классификации и типы моделей дистанционного обучения, интеграция очной и дистанционной форм обучения, сетевое обучение: автономный курс дистанционного обучения, информационно-образовательная среда (виртуальная кафедра, университет), кейс-технологии, видеоконференции, интерактивное телевидение. Проанализированы возможности использования инновационных технологий различных моделей дистанционного обучения при преподавании немецкого языка. Рассмотрены также виды взаимодействия между студентом, преподавателем и учебными материалами. Популяризация дистанционного обучения способствует проведению занятий в режиме видеоконференций и трансляции, которые возможны еще пока только в локальных сетях учебных заведений. Для организации и внедрения некоторых видов моделей дистанционного обучения при преподавании немецкого языка можно использовать имеющееся в Интернете программное обеспечение, к которому свободный доступ. Основными преимуществами проведения аудио- и видеоконференций, трансляций является экономия средств на поездки, организацию конференций, семинаров. Установлено, что дистанционное обучение

не только снижает затраты на обучение, так как студенту не нужно присутствовать на занятиях, но также оно повышает качество обучения за счет использования новейших технологий и электронных библиотек. К сожалению надо отметить ряд недостатков – высокая стоимость оборудования, потребность в высококвалифицированном персонале, линия связи с большой пропускной способностью. Наиболее важным из недостатков является форма контроля приобретенных знаний, так как его результаты не могут быть полностью верными из-за отсутствия непосредственного визуального контакта. Между тем, мы отмечаем, что дистанционная форма обучения является неплохой альтернативой при отсутствии других вариантов.

Ключевые слова: дистанционное обучение, преподавание немецкого языка, модели дистанционного обучения, инновационные технологии, информационные технологии, мультимедийные лекции, тренинг-лекции, интерактивные дискуссии.

Nataliia Bulharu. German language teaching technology in the context of different models of distance learning

The article reveals questions of teaching German language using various distance learning models. It turned out that when talking about the distance learning model, the authors choose various grounds for their classification. The several different approaches to highlighting distance learning models in the article are discussed. Various classifications and types of distance learning models are examined and analyzed in detail (integration of full-time and distance learning, online learning: an autonomous distance learning course; educational information environment (virtual department, university), case technology, video conferencing, interactive television. The possibilities of using innovative technologies of various distance learning models in the German language teaching are analyzed. The cooperation types between the student, teacher and teaching materials are also considered. The popularization of distance learning contributes to conducting classes in the mode of video conferencing and broadcasting, which are still possible only in the local networks of educational institutions. To organize and implement some types of distance learning models in German language teaching software available on the Internet that can be freely accessed can be used. The main advantages of audio and video conferencing, broadcasting are saving money on travel, organizing conferences, seminars. It turned out that distance learning not only reduces training costs as a student doesn't need to attend classes but also improves the quality of training through the use of the latest technologies and electronic libraries. But it should be noted some disadvantages – the high cost of equipment, the need to have highly qualified staff and the high bandwidth communication line. The most important of the disadvantages is the form of control of acquired knowledge since its results can't be completely true due to the lack of direct visual contact. Meanwhile we note that distance learning is a good alternative in the absence of other options.

Key words: distance learning, German language teaching, models of distance learning, innovative technologies, information technologies, multimedia lectures, training lectures, interactive discussions.